

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Академија за обука на
судии и јавни обвинители

РАМКОВНА ПРОГРАМА ЗА ОБУКА НА
ЈАВНООБВИНИТЕЛСКИ СЛУЖБЕНИЦИ (2010 – 2013)

Скопје, 25 јули 2010 година

Врз основа на член 24 став 1 од Законот за Академија за обука на судии и јавни обвинители („Службен весник на Република Македонија“ број 13/2006), а во врска со член 131 од Статутот на Академијата за обука на судии и јавни обвинители („Службен весник на Република Македонија“ број 99/2006), Програмскиот совет на Академијата ја утврди и ја поднесува до Управниот одбор, следната

ПРЕДЛОГ РАМКОВНА ПРОГРАМА ЗА ОБУКА НА ДРЖАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ ВО ЈАВНИТЕ ОБВИНЕЛСТВА (2010 – 2013 ГОДИНА)

1. ВОВЕД, ЦЕЛИ И МЕТОДИ НА ОБУКА

За успешното работење на јавните обвинители, клучна и движечка компонента до она што значи ефикасни и ефективни јавни обвинителства е секако добро едуцирана и обучена јавнообвинителска администрација. Едукацијата и обуката на државните службеници во јавните обвинителства претставува критичен елемент во процесот на севкупните реформи во областа на судството во Република Македонија. Во таа смисла, важноста на едукацијата на јавнообвинителските службеници произлегува од *Законот за јавното обвинителство на РМ и Законот за Академија за обука на судии и јавни обвинители* кој предвидува постојано стручно усовршување на судските и обвинителските службеници (член 2 од Законот) како цел на Академијата.

Целта на Рамковната програма е да го подигне нивото, како во квантитативна, така и во квалитативна смисла и да обезбеди континуиран пристап на спроведување на обуките за јавно обвинителските службеници. Дополнително, преку реализацијата на оваа Програма би требало да се зајакнат капацитетите на човечките ресурси во јавните обвинителства со цел да се поттикне креативно размислување во процесот на изнаоѓање на решенија за извршување на зададените задачи.

Програмата е поделена на четири модули во зависност од целните групи и тоа: за стручни државни службеници (советници, стручни соработници, приправници); за раководни државни службеници (генерален секретар, секретари, управители на писарници); за стручно-административни работници и специјализирана обука за стручна служба на Советот на јавни обвинители.

Имајќи ги во вид дека голем дел од темите предвидени за судските службеници се подеднакво корисни и потребни и за јавно обвинителските службеници, во оваа програма внесени се некои теми кои се предвидени за обука на судските службеници.

Покрај овие модули, програмата содржи и еден дел посветен на можните ризици и пречки при нејзината реализација, а составен дел во вид на анекс којшто ќе биде дополнително доставен е и предлог проценка на буџетските средства неопходни за спроведување на оваа програма.

Во зависност од темите и бројот на потенцијални учесници, обуките се организирани како едnodневни или дводневни настани во вид на семинари, работилници, практична работа и обуки во Академијата, како и на самите работни места. Бројот на учесници по обука е димензиониран помеѓу 20 и 40, во зависност од бројот на обуки во рамките на секој модул и местото на одржување на обуката. Покрај овие информации, Програмата ги содржи и целите на секоја обука поединечно, можни едукатори во зависност од темата, начин на работа, референтна литература, вкупен број на учесници и место на одржување согласно регионалниот децентрализиран пристап на организација по апелациони подрачја.

МОДУЛ I: СТРУЧНИ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Целна група: Советници, стручни соработници, приправници

Потенцијален број на членови на целната група: 100

Вкупен број на обуки: 25 (пет теми по пет пати секоја тема)

1) Тема: „КАЗНЕНО ПРАВО“

Цел на обуката:

- 1) Да се подигне нивото на знаење на советниците, стручните соработници и приправниците за измените на Кривичниот законик;
- 2) Да се оспособат советниците, стручните соработници и приправници за практична примена на одредбите од Кривичниот законик;

Вкупен број на учесници: 100

Број на обуки: 4 (по 25 учесници)

Начин на обука: Дводневна работилница – вкупно 12 часа обука

Метод: Презентации, работа во групи, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола, Гостивар и Штип или некое друго место од четирите апелациони подрачја во државата;

Потенцијални едукатори: Јавни обвинители од основните и вишите јавни обвинителства, Кривични судии од основните и апелационите судовии, професори, адвокати и други предавачи од редот на институциите надлежни за откривање на кривичните дела

Листа на учесници: Академијата редовно води листи на присутни учесници на обуките.

Референтни прописи и литература: Кривичен законик

2) Тема: „ПИШУВАЊЕ ОБВИНЕНИЈА И ДРУГИ ЈАВНООБВИНЕТЕЛСКИ ОДЛУКИ И АКТИ И СИМУЛАЦИИ НА СУДЕЊЕ“

Цел на обуката:

- 3) Да се оспособат советниците, стручните соработници и приправниците со техниките на пишување на јавно обвинителски одлуки
- 4) Да се оспособат советниците, стручните соработници и приправниците за учество во постапката пред суд преку симулации на судење;

Вкупен број на учесници: 100

Број на обуки: 4 (по 25 учесници)

Начин на обука: Дводневна работилница – вкупно 12 часа обука

Метод: Презентации, работа во групи, изготвување акти, подготовка и презентација на завршни зборови, симулации на судење, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола, Гостивар и Штип или некое друго место од четирите апелациони подрачја во државата;

Потенцијални едукатори: Јавни обвинители од основните и вишите јавни обвинителства

Листа на учесници: Академијата редовно води листи на присутни учесници на обуките.

Референтни прописи и литература: Кривичен законик, Закон за кривична постапка, Закон за јавно обвинителство, Закон за судовите

3) Тема: „НОВИОТ ЗКП – БАЗИЧНА ОБУКА“

Цел на обуката:

- 5) Да се подигне нивото на знаење на советниците, стручните соработници и приправниците за новиот Закон за кривична постапка, особено концептот и целите на новиот Закон за кривична постапка

Вкупен број на учесници: 100

Број на обуки: 4 (по 25 учесници)

Начин на обука: Дводневна работилница – вкупно 12 часа обука

Метод: Презентации, работа во групи, пишување одлуки, симулации, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола, Гостивар и Штип или некое друго место од четирите апелациони подрачја во државата;

Потенцијални едукатори: Кривични судии од основните и апелационите судови, истражни судии и јавни обвинители од основните и вишите јавни обвинителства, проесори, адвокати, и претставници од институциите надлежни за примената на ЗКП

Листа на учесници: Академијата редовно води листи на присутни учесници на обуките.

Референтни прописи и литература: Закон за кривична постапка, Кривичен законик, Закон за извршување на санкции.

МОДУЛ II: ОБУКА ЗА РАКОВОДНИ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ ВО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСКАТА СТРУЧНА СЛУЖБА

Целна група: Раководни државни службеници во јавно обвинителската стручна служба;

Потенцијален број на членови на целната група: **10**

Вкупен број на обуки: **2**

Напомена: Со оглед на малиот број оваа целна група останатите обуки ќе ги следи со раководните службеници од судовите, а **Обуката за обучувачи**, ќе биде заедничка со таа на целната група Стручни државни службеници во јавните обвинителства.

1) **Тема: „УПРАВУВАЊЕ СО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО , ВИЗИОНЕРСТВО И ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ“**

Цел на обуката:

- 1) Да се подигне нивото на знаење на раководните јавно обвинителски службеници за современиот концепт на управување со јавните обвинителства, карактеристиките и нивните одговорности;
- 2) Да се оспособат за успешно раководење со човечките ресурси, начините на комуникација и мотивација на вработени;
- 3) Да се оспособат за подготвување на стратешки планови за работа, како и за нивна реализација;
- 4) Да се подигне нивото на знаење за начин на постапување согласно Законот за пристап до информации и постапување со класифицирани информации, како и согласно Законот за заштита на лични податоци
- 5) Да се оспособат за подготовка на систематизации на работни места кои согласно расположливите човечки ресурси ќе бидат најефикасни и најрационални за Јавните обвинителства;

Вкупен број на учесници: 10

Број на обуки: 1

Начин на обука: Дводневна работилница – 12 часа обука

Метод: Презентации, работа во групи, форум - дискусии (излагања на учесниците)

Место на одржување на обуките: Скопје

Потенцијални едукатори: јавни обвинители, експерти за човечки ресурси и стратегиски менаџмент и меѓународни експерти;

Листа на учесници: Задолжителна обврска на Академијата.

Референтни прописи и литература: Закон за јавно обвинителство, Правилник за внатрешно работење на јавните обвинителства, Општа литература за управување, планирање, стратегиски менаџмент, странска литература и др.

2) Тема: „ЈАВНИ НАБАВКИ“

Цел на обуката:

- 1) Да се оспособат раководните јавно обвинителски службеници за примена на одредбите од Законот за јавните набавки и на основните начела на постапката за јавни набавки;
- 2) Да се зголеми транспарентноста во трошењето на буџетските средства;

Вкупен број на учесници: 10

Број на обуки: 1

Начин на обука: Еднодневна работилница – вкупно 6 часа обука

Метод: Презентации, размена на искуства и спорни прашања, работа во групи, дискусии;

Место на одржување на обуките: Скопје;

Потенцијални едукатори: Јавни обвинители, претседатели на комисиите за јавни набавки, претставници на Бирото за јавни набавки, како и претставници на Државната комисија за жалби по јавни набавки. и од Државниот завод за ревизија, стручната служба на Судско буџетскиот совет итн.

Листа на учесници: Задолжителна обврска на Академијата е редовно да води листи на присутни учесници на обуките.

Референтни прописи и литература: Закон за судови, Закон за јавните набавки, Прирачник за спроведување на јавна набавка, Закон за ревизија, Закон за извршување на буџетот, Закон за спречување судир на интереси, друга стручна литература и др.

МОДУЛ III. ОБУКА ЗА ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСКАТА СТРУЧНА СЛУЖБА

Целна група: Вработени во јавно обвинителската стручна служба;

Потенцијален број на членови на целната група: 125

Вкупен број на обуки: 25 (5 пати повотрени секоја од 5 те теми)

1. Тема: „УЛОГАТА НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛСТВА И ПОЗИЦИЈАТА НА ЈАВНООБВИНИТЕЛСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ“

Цел на обуката:

- 1) Да се подигне нивото на знаење на вработените, а особено на нововработените службеници во јавно обвинителската стручна служба за местото и улогата на јавните обвинителства во системот на поделба на власта во Република Македонија, како и со нивната позиција, улога и одговорности во рамките на јавното обвинителство согласно новите закони од оваа област.
- 2) Да се оспособат за примена на основните начела на функционирањето на јавното обвинителство предвидено во Законот за јавно обвинителство, Правилник за внатрешно работење на Јавните обвинителства и општо прифатените меѓународни стандарди и правила;
- 3) Да се подигне нивото на знаење за правата и обврските на јавнообвинителските службеници согласно позитивните законски прописи;

Вкупен број на учесници: 125

Број на обуки: 5 (по 25 учесници)

Начин на обука: Еднодневен семинар – 6 часа обука

Метод: Презентации, работа во групи, студии на случаи, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола и Штип (можно е да се реализираат заедно со обуките за судски службеници)

Потенцијални едукатори: јавни обвинители, претставници на јавно обвинителската стручна служба, други правни експерти;

Листа на учесници: Академијата редовно води листи на присутни учесници на обуките, коишто се дел од една поширока база на податоци за реализирани обуки за сите вработени во правосудството (судии, јавни обвинители, стручни соработници, судско-административни службеници и вработени во администрацијата на јавните обвинителства).

Референтни прописи и литература: Устав на РМ, Закон за јавно обвинителство, Правилник за внатрешно работење на јавните обвинителства и Странска литература (Меѓународни стандарди за функционирање на јавните обвинителства) и др.

2. Тема: „КОМУНИКАЦИСКИ ВЕШТИНИ И УСЛУГА НА СТРАНКИТЕ ЗА СУДСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ“

Цел на обуката:

- 1) Да се оспособат вработените во јавно обвинителската стручна служба за начинот на комуникација и со основните принципи и начела за успешно комуницирање во јавните обвинителства на РМ, судовите и другите институции со кои соработуваат;
- 2) Да се оспособат за успешна деловна комуникација со странки и со другите вработени во јавното обвинителство;
- 3) Запознавање и примена со етичките професионални стандарди на деловна комуникација;
- 4) Да се оспособат за примена на одредбите од Законот за пристап до информации и Законот за заштита на лични податоци како и оспособување за постапување со класифицирани информации
- 5) Оспособување за постапување во конфликтни ситуации;

Вкупен број на учесници: 125

Број на обуки: 5 (по 25 учесници)

Начин на обука: Еднодневен семинар – 6 часа обука

Метод: Презентации, симулација на случај, студија на случај, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола и Штип (можно е да се реализираат заедно со обуките за судски службеници);

Потенцијални едукатори: Специјалисти за комуникации, јавни обвинители, судии, претставници на јавнообвинителската стручна служба, други експерти од оваа област;

Листа на учесници: Задолжителна обврска на Академијата, а согласно новата база на податоци и развиениот интернет портал, оваа информација ќе биде јавно достапна непосредно по завршувањето на секоја од обуките.

Референтни прописи и литература: Правилник за внатрешно работење на јавното обвинителство, Етички кодекс за државните службеници (Етички кодекс за јавно обвинителски службеници, доколку таков се изготви), Европски кодекс за јавна администрација, Странска литература (Меѓународни стандарди за комуникации) и др.

3. Тема: „ЕТИКА НА ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСКАТА СТРУЧНА СЛУЖБА И СТАНДАРДИ НА ОДНЕСУВАЊЕ“

Цел на обуката:

- 1) Запознавање со етичките стандарди пропишани во домашните прописи и кодекси;
- 2) Запознавање со меѓународните, а особено со европските стандарди за јавно обвинителска етика;
- 3) Да се оспособат да ги применуваат основните етички стандарди
- 4) Да се подигне нивото на етика кај сите вработени во јавните обвинителства и да подобри довербата на јавноста;
- 5) Запознавање со прашањето за судир на интереси и мерки за спречување на корупцијата

Вкупен број на учесници: 125

Број на обуки: 5 (по 25 учесници)

Начин на обука: Еднодневен семинар – `6 часа обука

Метод: Презентации, размена на искуства, студии на случаи, дебата, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола и Штип (можност за заедничка реализација на обуките со судските службеници);

Потенцијални едукатори: јавни обвинители, судии, претставници на јавно обвинителските службеници, други експерти од оваа област;

Листа на учесници: Задолжителна обврска на Академијата,а согласно новата база на податоци и развиениот интернет портал, оваа информација ќе биде јавно достапна непосредно по завршувањето на секоја од обуките.

Референтни прописи и литература:, Правилник за внатрешно работење на јавното обвинителство, Етички кодекс за државните службеници (Етички кодекс за јавно обвинителски службеници, доколку таков се изготви), Европски кодекс за јавна администрација, Водичот на ОН за независност на обвинителите, компаративна литература

4. Тема: „УПРАВУВАЊЕ СО ПРЕДМЕТИ“

Цел на обуката:

- 1) Подигање на нивото на знаење на вработените во јавно обвинителската стручна служба со начинот на кој се движат предметите во јавното обвинителство, ажурно постапување со предметите и поднесоците, како и начинот на комуникација со судот, МВР и другите институции и странки ;

Вкупен број на учесници: 125

Број на обуки: 5 (по 25 учесници)

Начин на обука: Еднодневен семинар – 8 часа обука

Метод: Презентации, практична работа, симулации, размена на искуства, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола и Штип;

Потенцијални едукатори: јавни обвинители, претставници на јавнообвинителската стручна служба и други експерти од оваа област;

Листа на учесници: Задолжителна обврска на Академијата.

Референтни прописи и литература: Закон за јавно обвинителство, Правилник за внатрешно работење на јавните обвинителства, Закон за кривичната постапка и др.

5. Тема: „УПРАВУВАЊЕ СО ВРЕМЕТО“

Цел на обуката:

- 1) Да се запознаат ново вработените во судската служба со концептот на управување со времето и оспособување за ефикасно и рационално користење на работното време.
- 2) Да се оспособат успешно да си ги планираат обврските преку изготвување на дневни, неделни и месечни планови (календари) за работните задачи и обврски;
- 3) Да се обучат да вработените да ги исполнуваат зададените задачи по приоритет;

Вкупен број на учесници: 125

Број на обуки: 5 (по 25 учесници)

Начин на обука: Еднодневни семинари – работилници

Метод: Презентации, студија на случај, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје, Битола, Гостивар и Штип;

Потенцијални едукатори: Имајќи го во предвид (општиот) вид и карактерот на темата, едукатор може да биде секој кој има солидни познавања од оваа област, се разбира со предност на претставниците од јавното обвинителство;

Листа на учесници: Задолжителна обврска на Академијата.

Референтни прописи и литература: Странска литература, Прирачник за управување со времето, Изготвен материјал од страна на едукаторите и сл.;

2) Тема: „ОБУКА НА ОБУЧУВАЧИ“

Цел на обуката:

- 1) Да се оспособат едукатори од редот на раководните и административни стручни државни службеници кои би можеле да се вклучат во реализацијата на идни програми за целна група Стручни државни службеници и целната група административни државни службеници;
- 2) Да се запознаат потенцијалните учесниците со методите за учење на возрасни;
- 3) Да се запознаат потенцијалните учесници со фазите на подготовка и реализација на една обука;
- 4) Да се оспособат успешно да подготват презентација и материјал за обука;
- 5) Да се стекнат со соодветни вештини на презентирање;

Вкупен број на учесници:

Број на обуки: 1

Начин на обука: Дводневна работилница – вкупно 14 часа обука

Метод: Презентации, работа во групи, практични вежби, симулации;

Место на одржување на обуките: Скопје;

Потенцијални едукатори: едукатори од листата на Академијата, како и други експерти од оваа област;

Листа на учесници: Академијата редовно води листи на присутни учесници на обуките.

Референтни прописи и литература: По избор на едукаторите, странска литература

МОДУЛ IV. СТРУЧНА СЛУЖБА НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ

1) Тема: „ОБУКА ЗА ВРАБОТЕНИТЕ ВО СТРУЧНАТА СЛУЖБА НА СОВЕТ НА ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ НА РМ“

Цел на обуката:

- 1) Да се запознаат вработените со законската рамка од областа на материјално – финансиското работење на буџетските корисници;
- 2) Да ги развијат основните комуникациски вештини со корисниците, како и писмена комуникација по однос на различните поднесоци (поплаки и претставки)
- 3) Да се оспособат за постапување со барања за пристап до информации и постапување со класифицирани информации
- 4) Да се оспособат за доследна примена на Законот за јавните набавки;
- 5) Да се стекнат со потребните знаења од областа на трудовото право и Законот за работни односи ;

- 6) Да се оспособат за подготовка на буџети финансирани од меѓународни донатори, како и предпристапните фондови на ЕУ;

Вкупен број на учесници:

Број на обуки: 1

Начин на обука: Дводневен семинар – 12 часа обука

Метод: Презентации, работи во групи, дискусии и прашања

Место на одржување на обуките: Скопје

Потенцијални едукатори: Специјалисти за комуникации, јавни обвинители, други експерти од наведените области;

Листа на учесници: Задолжителна обврска на Академијата.

Референтни прописи и литература: Закон за јавно обвинителство, Закон за Советот на јавни обвинители, Закон за работни односи, Закон за јавните набавки, Закон за слободен пристап до информациите, Закон за извршување на буџет, Прирачник за спроведување на јавна набавка, Странска литература за подготвување и управување со проекти и др.

- **Напомена:** Обуката на вработените во Стручната служба на Советот на јавните обвинители на РМ ќе се спроведува заеднички со обуката на вработените во Стручната служба на Судскиот совет на РМ.

Академија за обука на
судии и јавни обвинители

Директор,
Судија Анета Арнаудовска